

Magyarország, mint zonális átvevő tagállam engedélyező hatósága, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, mint elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv (a továbbiakban: engedélyező hatóság), a **Linde Gáz Magyarország Zrt.** (9653, Répcelak, Carl von Linde út 1.) ügyfélnek – Hollandia, mint zonális értékelő tagállam által elvégzett értékelésre alapozva – a **Banarg növekedésszabályozó szer** forgalomba hozatali és felhasználási engedélyének kiadása tárgyában indult hatósági eljárásban meghozta az alábbi

HATÁROZATOT:

Az engedélyező hatóság a **Banarg növekedésszabályozó szer** forgalomba hozatali és felhasználási engedélyét az alábbi előírásokkal adja ki:

1. A növényvédő szer engedélyokirat azonosítási adatai:

- 1.1. Engedélyokirat száma: **04.2/1367-2/2017 NÉBIH**
- 1.2. Növényvédő szer neve: **Banarg**
- 1.3. Engedélyokirat érvényessége: **2023. augusztus 31.**
- 1.4. Engedélyokirat tulajdonosa: **Linde Gáz Magyarország Zrt.**
9653, Répcelak, Carl von Linde út 1.
- 1.5. Engedélyokirat tulajdonos hazai -
képviselője:

2. A növényvédő szer adatai:

- 2.1. Növényvédő szer gyártója: **Linde AG**
Seitnerstrasse 70, Pullach, D-82049, Németország
- 2.2. Növényvédő szer rendeltetése: növekedésszabályozó szer
- 2.3. Növényvédő szer formulációja: **gáz (GA)**
- 2.4. Növényvédő szer összetétele:
- 2.4.1. hatóanyag   ISO név   etilén
   CAS szám   74-85-1
   IUPAC név   etén
- tiszta hatóanyag részaránya **40 g/kg**

3. Minőségi követelmények:

3.1. Hatóanyag tartalom (GC-FID):

etilén 4 % (m/m) $\pm$ 0,6 % (m/m)

3.2. Fizikai-kémiai tulajdonságok:

(Tájékoztató jellegű adatok)

Meg kell felelnie a **GA** formuláció FAO követelményeinek.

megjelenés: színtelen, édes szagú gáz

etilén alsó robbanási határértéke: 2,7 V/V%

etilén felső robbanási határértéke: 36 V/V%

etilén öngyulladás hőmérséklete: > 410-440°C

4. Felhasználásra vonatkozó előírások:

Kultúra	Alkalmazás célja	Dózis (l/m ³)	Hatóanyag koncentráció	A kezelés időtartama	Kezelés ideje
narancs, citrom, mandarin, lime, egyéb citrus félék	az érés elősegítése, gyorsítása	0,025-0,25	1-10 ppm	3 nap	betakarítás után, gyümölcs teljesen fejlett, de még zöld (BBCH 80)
banán		11,25-25	450-1000 ppm	1 nap	betakarítás után, gyümölcs teljesen fejlett, de még zöld (BBCH 79)

Előírt növényvédelmi technológia:

A készítmény egy adott tételre csak egy alkalommal használható!

A készítményt légmentesen zárt helyiségben szabad alkalmazni.

A termék használata előtt biztosítani kell, hogy a kezelésre kijelölt kamra megfelelően zárt legyen. Kezelés előtt ellenőrizni kell, hogy nincsenek repedések vagy hasadékok az épületen.

Csak kiváló minőségű gyümölcs kezelésére használja fel!

A készítmény narancs, citrom, mandarin és banán gyümölcsök utóérlelésére használható fel.

Narancs, citrom, mandarin, lime és egyéb citrusfélék esetében egy tétel kezeléséhez 72 órás kezelés szükséges.

Banán esetében egy tétel kezeléséhez 24 órás kezelés szükséges.

A dózist és a kezelés időtartalmát a hatékonyság függvényében kell beállítani, amit számos tényező befolyásol, mint pl. a hőmérséklet, a páratartalom, a gyümölcs érettsége és a kívánt hatás (a piaci igényektől függően). Citrusfélék esetében 13 °C foknál, banán esetében 16 °C foknál magasabb hőmérsékleten történő kezelés nem javasolt.

A légtér fogat kezelésére elegendő készítményt fújjon ki a kezelendő helyiségbe majd azonnal hagyja el és zárja le a helyiséget. Ezután azonnal a kezelés alatt álló helyiség valamennyi bejáratára függesszen ki egy jelölést, amin a kezelés kezdetének dátuma, valamint a következő szöveg szerepel:

"VIGYÁZAT!

Banarg növekedésszabályozó készítménnyel történő kezelés van folyamatban.

NE lépjen be a helyiségbe, és ne nyissa ki az ajtót!"

Kezelés alatt nem szabad a területre belépni, és nem szabad az ajtót kinyitni. A kezelés során a belső légáramlást fenn kell tartani, a levegőt keringetni kell.

A kezelések végén nyissa ki először 15 percre a helyiséget úgy, hogy a belső szellőzést bekapcsolva hagyja. Csak ezután lépjen be a kezelt területre!

A megfelelő tájékozódás és szakszerű felhasználás érdekében olvassa el a használati utasítást és győződjön meg arról, hogy megértette!

5. Az emberre, állatra, környezetre való veszélyességre és a biztonságos felhasználásra vonatkozó előírások:

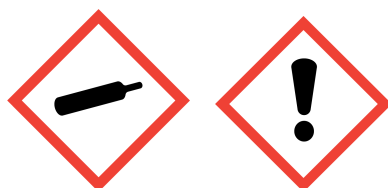
5.1. Veszélyességi besorolás:

5.1.1. Veszélyességi tulajdonságok:

A készítmény p.o. LC₅₀ értéke (egéren):	nem releváns
Vízi szervezetekre való veszélyesség:	nem jelölésköteles
Méhveszélyesség:	nem jelölésköteles
<i>Méhveszélyesség toxicitás alapján*:</i>	<i>nem jelölésköteles</i>
<i>Méhveszélyesség kockázatbecslés alapján*:</i>	<i>nem jelölésköteles</i>
Tűzveszélyességi besorolás:	nem jelölésköteles
Fizikai veszély:	nyomás alatt (200 bar) lévő gáz (sűrített gáz)

5.1.2. Veszélyességi besorolás a 1272/2008 EK rendelet alapján:

GHS Piktogram:

Figyelmeztetés: Figyelem

Figyelmeztető mondatok (H-mondat):

H280	Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz, hő hatására robbanhat.
H336	Álmosságot vagy szédülést okozhat.

* Címkén nem feltüntetendő adat

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok (P-mondat):

- P210** Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó.
Tilos a dohányzás
- P260** A gáz belélegzése tilos.
- P304 +P340** BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
- P314** Rosszullét esetén orvosi ellátást kell kérni.
- P377** Égő szivárgó gáz: Csak akkor szabad a tüzet oltani, ha a szivárgás biztonságosan megszüntethető
- P405** Elzárva tárolandó.
- P410+P403** Napfénytől védendő. Jól szellőző helyen tárolandó.
- P501** A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladéklerakóba szállítás szükséges.

Kiegészítő veszélyességi információ:

- EUH401** Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.

5.3.2. Különleges S-mondatok:

- SP 1** A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket!
A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízelvezetőkön keresztül való szennyeződést!

5.3.3. Egyéb környezetvédelmi előírások:

Az ivóvízbázisok belső védőterületén felhasználni tilos, külső védőterületen és a hidrogeológiai védőövezeten belül külön engedélyezéstől függően használható.

5.3.4. Várakozási idők**5.3.4.1. Munkaegészségügyi várakozási idő:**

Kultúra	Várakozási idő
banán	24 óra
narancs	72 óra
citrom	72 óra
mandarin	72 óra
lime	72 óra
egyéb citrus félék	72 óra

5.3.4.2. Élelmezés-egészségügyi várakozási idő:

Kultúra	Várakozási idő
banán, narancs, citrom, mandarin, lime és egyéb citrus félék	előírás szerinti felhasználás esetén nem szükséges

5.3.5. Munkaegészségügyi óvrendszabályok:**5.3.5.1. Egyéni védőfelszerelés**

- 5.3.5.1.1. Felhasználónak:** védőkesztyű, védőszemüveg, A2B1 jelű gázsűrítőbetéttel felszerelt légzésvédő félálarc, védőruha

Mérgezéskor, allergiás megbetegedés esetén, vagy annak gyanújakor a munkát azonnal félbe kell szakítani, majd helyszíni elsősegélynyújtás után orvosi, intézeti ellátást kell biztosítani.

A gázosítás megindítását **A2B1 jelű gázszűrőbetéttel felszerelt légzésvédő** félálarcban kell végezni és a gázosítást végző a **gázosítás megkezdését követően 2 percet meghaladóan légzésvédő eszközben sem tartózkodhat** a légtérben.

A kezelés alatt a gázosított térbe tilos a belépés.

A kezelést követően a gázosított térbe csak **15 perc intenzív ventillátoros szellőztetés után lehet belépni. Belépéskor az etilén koncentráció nem haladhatja meg a 200 ppm koncentrációt.**

A Banarg készítménnyel történő kezelést **csak az erre a technológiára megfelelően kioktatott szakember végezheti**, a vonatkozó előírások és részletes használati utasításának pontos betartása mellett.

5.3.5.2. Elsősegélynyújtás:

Bőrrel való érintkezés esetén a bőrt bő vízzel, szappannal meg kell tisztítani.

Szembe jutás esetén a szemet azonnal, bő vízzel, legalább 15-20 percig öblögetni.

Belélegzés esetén: Nagyobb koncentráció belélegzése esetén a sérültet a környező levegőtől független légzőkészülék használata mellett friss levegőre kell vinni.

Terápia: tüneti megfigyelő kezelés

Ellenanyag: specifikus antidótuma nincs

6. Kiszerezés, csomagolás:

Kiszerezés térfogata:	50 l (200 bar)
Csomagolószerszám anyaga:	acél

7. Eltarthatósági idő: fizikai-kémiai tulajdonságait szokásos tárolási feltételek mellett legalább két évig megőrzi.

Tájékoztató adat: A gyártó által vállalt eltarthatósági idő: **2 év**

8. Forgalmazási kategória: **I.**

A készítmény csak az engedélyokirat rendelkezéseit tartalmazó, jóváhagyott címkeszöveg alapján elkészített címkével kerülhet forgalomba.

Az engedélyezési eljárás díja 1 500 000 Ft, amit az ügyfél megfizetett.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében további jogorvoslatnak helye nincs. Jogszabálysértésre hivatkozással a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető, a határozat közlésétől számított harminc napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak kell címezni, de a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnál kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton, a <http://anyk.nebih.gov.hu> weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap (ÁNYK nyomtatvány) használatával köteles benyújtani.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

INDOKOLÁS

„A Határozat Indokolás része nem nyilvános.”

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Oravecz Márton
elnök
nevében és megbízásából:

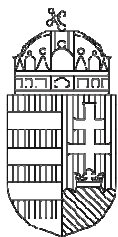
Jordán László
igazgató

P.H.

Kapja:

1.   Ügyfél
2.   Irattár

(299/2017.)

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
✉ 1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.
☎ +36 (1) 309 1000
E-mail: ppp.registration@nebih.gov.hu
portal.nebih.gov.hu

FORGALOMBA HOZATALI ÉS FELHASZNÁLÁSI ENGEDÉLYOKIRAT

1. A növényvédő szer engedélyokirat azonosítási adatai:

- 1.1. Engedélyokirat száma: **04.2/1367-2/2017 NÉBIH**
1.2. Növényvédő szer neve: **Banarg**
1.3. Engedélyokirat érvényessége: **2023. augusztus 31.**
1.4. Engedélyokirat tulajdonosa: **Linde Gáz Magyarország Zrt.**
9653, Répcelak, Carl von Linde út 1.
1.5. Engedélyokirat tulajdonos hazai képviselője: -

2. A növényvédő szer adatai:

- 2.1. Növényvédő szer gyártója: **Linde AG**
Seitnerstrasse 70, Pullach, D-82049, Németország
2.2. Növényvédő szer rendeltetése: növekedésszabályozó szer
2.3. Növényvédő szer formulációja: **gáz (GA)**
2.4. Növényvédő szer összetétele:
2.4.1. hatóanyag ISO név *etilén*
CAS szám *74-85-1*
IUPAC név *etén*
tisztá hatóanyag részaránya **40 g/kg**

3. Minőségi követelmények:

- 3.1. Hatóanyag tartalom (GC-FID):
etilén 4 % (m/m) ± 0,6 % (m/m)
3.2. Fizikai-kémiai tulajdonságok:
(Tájékoztató jellegű adatok)

Meg kell felelnie a **GA** formuláció FAO követelményeinek.

megjelenés: színtelen, édes szagú gáz
etilén alsó robbanási határértéke: 2,7 V/V%
etilén felső robbanási határértéke: 36 V/V%
etilén öngyulladás hőmérséklete: > 410-440°C

4. Felhasználásra vonatkozó előírások:

Kultúra	Alkalmazás célja	Dózis (l/m ³)	Hatóanyag koncentráció	A kezelés időtartama	Kezelés ideje
narancs, citrom, mandarin, lime, egyéb citrus félék	az érés elősegítése, gyorsítása	0,025-0,25	1-10 ppm	3 nap	betakarítás után, gyümölcs teljesen fejlett, de még zöld (BBCH 80)
banán		11,25-25	450-1000 ppm	1 nap	betakarítás után, gyümölcs teljesen fejlett, de még zöld (BBCH 79)

Előírt növényvédelmi technológia:

A készítmény egy adott tételre csak egy alkalommal használható!

A készítményt légmentesen zárt helyiségben szabad alkalmazni.

A termék használata előtt biztosítani kell, hogy a kezelésre kijelölt kamra megfelelően zárt legyen. Kezelés előtt ellenőrizni kell, hogy nincsenek repedések vagy hasadékok az épületen.

Csak kiváló minőségű gyümölcs kezelésére használja fel!

A készítmény narancs, citrom, mandarin és banán gyümölcsök utóérlelésére használható fel.

Narancs, citrom, mandarin, lime és egyéb citrusfélék esetében egy tétel kezeléséhez 72 órás kezelés szükséges.

Banán esetében egy tétel kezeléséhez 24 órás kezelés szükséges.

A dózist és a kezelés időtartalmát a hatékonyság függvényében kell beállítani, amit számos tényező befolyásol, mint pl. a hőmérséklet, a páratartalom, a gyümölcs érettsége és a kívánt hatás (a piaci igényektől függően). Citrusfélék esetében 13 °C foknál, banán esetében 16 °C foknál magasabb hőmérsékleten történő kezelés nem javasolt.

A légtérfogat kezelésére elegendő készítményt fújjon ki a kezelendő helyiségbe majd azonnal hagyja el és zárja le a helyiséget. Ezután azonnal a kezelés alatt álló helyiség valamennyi bejáratára függeszzen ki egy jelölést, amin a kezelés kezdetének dátuma, valamint a következő szöveg szerepel:

"VIGYÁZAT!

Banarg növekedésszabályozó készítménnyel történő kezelés van folyamatban.

NE lépjen be a helyiségbe, és ne nyissa ki az ajtót!"

Kezelés alatt nem szabad a területre belépni, és nem szabad az ajtót kinyitni. A kezelés során a belső légáramlást fenn kell tartani, a levegőt keringetni kell.

A kezelések végén nyissa ki először 15 percre a helyiséget úgy, hogy a belső szellőzést bekapcsolva hagyja. Csak ezután lépjen be a kezelt területre!

A megfelelő tájékozódás és szakszerű felhasználás érdekében olvassa el a használati utasítást és győződjön meg arról, hogy megértette!

5. Az emberre, állatra, környezetre való veszélyességre és a biztonságos felhasználásra vonatkozó előírások:

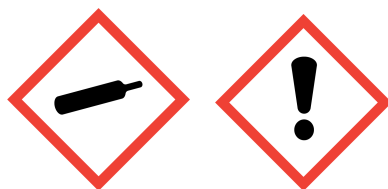
5.1. Veszélyességi besorolás:

5.1.1. Veszélyességi tulajdonságok:

A készítmény p.o. LC ₅₀ értéke (egéren):	nem releváns
Vízi szervezetekre való veszélyesség:	nem jelölésköteles
Méhveszélyesség:	nem jelölésköteles
Méhveszélyesség toxicitás alapján*:	nem jelölésköteles
Méhveszélyesség kockázatbecslés alapján*:	nem jelölésköteles
Tűzveszélyességi besorolás:	nem jelölésköteles
Fizikai veszély:	nyomás alatt (200 bar) lévő gáz (sűrített gáz)

5.1.2. Veszélyességi besorolás a 1272/2008 EK rendelet alapján:

GHS Piktogram:

Figyelmeztetés: Figyelem

Figyelmeztető mondatok (H-mondat):

H280	Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz, hő hatására robbanhat.
H336	Álmosságot vagy szédülést okozhat.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok (P-mondat):

P210	Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás
P260	A gáz belélegzése tilos.
P304 +P340	BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
P314	Roszcullét esetén orvosi ellátást kell kérni.
P377	Égő szivárgó gáz: Csak akkor szabad a tüzet oltani, ha a szivárgás biztonságosan megszüntethető
P405	Elzárva tárolandó.
P410+P403	Napfénytől védendő. Jól szellőző helyen tárolandó.
P501	A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladéklerakóba szállítás szükséges.

Kiegészítő veszélyességi információ:

EUH401	Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.
--------	---

* Címkén nem feltüntetendő adat

5.3.2. Különleges S-mondatok:

- SP 1** A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket!
A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízelvezetőkön keresztül való szennyeződést!

5.3.3. Egyéb környezetvédelmi előírások:

Az ivóvízbázisok belső védőterületén felhasználni tilos, külső védőterületen és a hidrogeológiai védőövezeten belül külön engedélyezéstől függően használható.

5.3.4. Várakozási idők**5.3.4.1. Munkaegészségügyi várakozási idő:**

Kultúra	Várakozási idő
banán	24 óra
narancs	72 óra
citrom	72 óra
mandarin	72 óra
lime	72 óra
egyéb citrus félék	72 óra

5.3.4.2. Élelmezés-egészségügyi várakozási idő:

Kultúra	Várakozási idő
banán, narancs, citrom, mandarin, lime és egyéb citrus félék	előírás szerinti felhasználás esetén nem szükséges

5.3.5. Munkaegészségügyi óvőrendszabályok:**5.3.5.1. Egyéni védőfelszerelés**

- 5.3.5.1.1. Felhasználónak:** védőkesztyű, védőszemüveg, A2B1 jelű gázszűrőbetéttel felszerelt légzésvédő félálarc, védőruha

Mérgezéskor, allergiás megbetegedés esetén, vagy annak gyanújakor a munkát azonnal félbe kell szakítani, majd helyszíni elsősegélynyújtás után orvosi, intézeti ellátást kell biztosítani.

A gázosítás megindítását **A2B1 jelű gázszűrőbetéttel felszerelt légzésvédő félálarcban** kell végezni és a gázosítást végző a **gázosítás megkezdését követően 2 percet meghaladóan légzésvédő eszközben sem tartózkodhat** a légtérben.

A kezelés alatt a gázosított térbe tilos a belépés.

A kezelést követően a gázosított térbe csak **15 perc intenzív ventillátoros szellőztetés után lehet belépni. Belépéskor az etilén koncentráció nem haladhatja meg a 200 ppm koncentrációt.**

A Banarg készítménnyel történő kezelést **csak az erre a technológiára megfelelően kioktatott szakember végezheti**, a vonatkozó előírások és részletes használati utasításának pontos betartása mellett.

5.3.5.2. Elsősegélynyújtás:

Bőrrel való érintkezés esetén a bőrt bő vízzel, szappannal meg kell tisztítani.

Szembe jutás esetén a szemet azonnal, bő vízzel, legalább 15-20 percig öblögetni.

Belélegzés esetén: Nagyobb koncentráció belélegzése esetén a sérültet a környező levegőtől független légzőkészülék használata mellett friss levegőre kell vinni.

Terápia: tüneti megfigyelő kezelés

Ellenanyag: specifikus antidótuma nincs

6. Kiszereles, csomagolás:

<i>Kiszereles térfogata:</i>	50 l (200 bar)
<i>Csomagolószerszám anyaga:</i>	acél

7. Eltarthatósági idő: fizikai-kémiai tulajdonságait szokásos tárolási feltételek mellett legalább két évig megőrzi.

Tájékoztató adat: A gyártó által vállalt eltarthatósági idő: **2 év**

8. Forgalmazási kategória: I.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Oravecz Márton
elnök
nevében és megbízásából:

Jordán László
igazgató

P.H.